

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theorema, De Fidei Christianæ Definita Mensvra, Et An Haec Sit Sola Scriptvra Canonica

Pistorius, Johann

Coloniae, 1590

VD16 G 3811

Theses Catholicæ De mensura veræ Fidei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43333

THESES CATHOLICÆ^{II} De mensura veræ Fidei.

I. Σὺν χριστῷ

V^{I.} *hæc nostra de Fidei mensura Disputatio, recti & incommodi Initiy aureis columnis non destituatur: substernimus eidem hæc Diuina oracula, non quod aliquid ad rem propositam faciant, sed quod nobis visum sit, ludentem imitari Grynæu.*

2. *Sapere omnes debent ad sobrietatem, vnusquisq; sicut Deus diuisit mensuram Fidei. Ro. 12. 3. Habentes donum Prophetia secundum proportionem fidei. Rom. 12. (17.)*

3. *Fides est ex auditu; auditus autem per Verbum Dei. Roma. 10. (17.)*

4. *Qui persequebatur nos aliquando, nunc annunciat fidem, quam aliquando expugnabat. Gal. 1. (23.)*

5. *Elegit vos Deus primitias ad salutem in sanctificatione Spiritus, & fide veritatis. 2. Thess. 2. (13.)*

6. *Ab infantia sacras literas nouisti, quæ te possunt instruere ad salutem per fidem, quæ est in Christo Iesu. 2. Tim. 3. (15.)*

7. *Etenim nobis nunciatum est, quemadmodum & illis, sed non profuit illis sermo auditus non admistus fidei ex ijs quæ audierunt (ut qui mixtus per fidem auditoribus, id est, susceptus fide non fuerit). Heb. 4. 2. Auditionis autem sermonem etiam ex scripturis veteris testamenti confirmatum esse testatur dictum Petri Apostoli, ὁ δὲ αὖτις λέγομεν, Clemens 5. 6. quod de veteri testamento & Prophetarum vaticinijs de Christi in terras aduentu & passione intelligendum esse patet, cum nulli tum esset noui testamenti libri.*

II. Θεώρημα.

Fidei nostræ μέτρον, seu mensuram non esse scripturam Canonicam

B

Quomodo pro-
bat isto loco
fuit fidem?

Aut si finitur
ubi est fidu-
cia pars fidei
Lutherane?

An spem tandem agnoscit esse fiduciam? & sic peruenire ad iustificationem? (C) In textu non est ad spem, sed super spe, ἢ ἐκ πίστεως. (D) Iniuriam facit S. Apostolo, qui sic non loquitur.

III. ΕΚΘΕΣΙΣ.

Υποκειμενον γένος seu subiectum est vniuocè dicta fides E-
lectorum Dei, quæ (B) finitore Paulo est agnitio veri-
tatis, quæ est secundum pietatem (C) ad spem vitæ æter-
næ. Tit. 1. 1. Est illud, quod (D) facit; vt extent ea quæ spe-
rantur, & demonstrat ea quæ non videntur. Heb. 11. 1.

III. τὰ διδόμενα.

De his nemo sanus dubi-
tat.

Sed hæc quin
que rursus
quid in rem
nostram: Cur
anteponit de-
monstratione?
nunquam as-
sumit? ò De-
monstrator.

Fallax illud
& malitiosè
propositum.

Nescit Gry-
neus quid in
demonstratio-
ne sit verò
questionis.
Tandem post
iacta funda-
menta ceptu-
rum querit
de alijs.

1. Esse certam veræ fidei mensuram, nec nos credentes ferri εἰς τὰ ἄμετρα, & in incertum ac in infinitum.
2. Relata esse πίστιν fidem, (tanquam mensuratum) & eiusdem μέτρον, mensuram.
3. Dei solius esse & fidem largiri; & eandem mensura certa circumscribere.
4. Impietatem esse mutare illam ipsam mensuram, quod fit quando ei aliquid seu additur seu detrahitur.
5. Sacramenta esse visibilia Dei verba & Euangelij sigilla.

V. Διορισμός.

Τὸ ζήτημα seu τὸ πρόβλημα est, Canonicæ scriptura sola sit mensura fidei nostræ, an verò non sit? Aientem sententiam nos demonstrabimus: Negantem opinionem Pontificij tueri satagunt. Huc autem quæsitæ sententia redit: Anne plura aut etiam pauciora quàm Canonicis scripturis proditum est, nobis ad salutem creditu sint necessaria, an non sint?

VI. Κατασκευὴ.

Axiomata hæc nemo pius ig-
norat.

I.(E) Refi-

cam solum, demonstrare nobis est propositum, & demonstrabimus illustrissimè.

III. Εχθροίς.

Υποκειμένου γένεσθαι seu subiectum est Fides Christianorum, quam D. Paulus non finit, (Tit. 11.) sed secundum fidem & agnitionem veritatis ad pietatem directam in spe aeterna vitæ se Apostolum esse dicit: Desinit autem Hebr. 11. (1.) Cum inquit fidem esse illud (non quod facit ut extent ea quæ non videntur, ut aduersarius fingit, sed) quod est, ipsum fulcrum rerum speratarum, & conuictio rerum non apparentium.

IIII. Τὰ διδόμενα.

De his nemo sanus dubitat, nemo etiam sanus ex illis quicquam contra Catholicos demonstrabit.

1. Esse certam veræ fidei mensuram, nec nos credendo ferri ad τὰ ἀμετρά, & in incertum ac in infinitum.
2. Relata esse πίστιν, fidem, (tanquam mensuratum) & eiusδὲ μέτρον, mensuram.
3. Dei solius esse & fidem largiri, & eandem mensura certa circumscribere per fidem & huius Ecclesiam.
4. Impietatem esse, mutare illam ipsam mensuram, quod fit quando ei aliquid pugnantem seu additur, seu detrahitur.
5. Sacramenta esse inuisibilis gratiæ visibiles formas.

V. Διχονομία.

Τὸ ζήτημα seu τὸ πᾶνθαι cum subiecto, id est, tota questio est, Canonicæ Scripturæ sola sit mensura fidei nostræ, an verò non sit? Negantem sententiam nos demonstrabimus. Aientem opinionem Hæretici tueri satagunt, & in illis Grynæus. Huc autem quesiti sententia redit: Anne plura aut etiam pauciora quàm Canonicis scripturis explicatè proditum est, nobis in Ecclesia ad salutem creditu sint necessaria, an non sint?

VI. Κατασκευή.

Axiomata hæc nemo pius ignorat, quæ tamen ad quæsitum nihil faciunt.

- E** *Maullt Latine quā clare loqui.* 1. (E) Resipiscendum nobis est, & Euangelio credendum. Mar. 1. (15.)
- F** *Ex quarto superius dato impius est Gryneus, qui addit, VNO, quod non erat in textu.* 3. In (F) vno Christo sunt omnes thesauri sapientiæ & cognitionis absconditi. Col. 2. (3.)
- G** *Et hic impius est Gryneus, qui verbis scripture addit & detrahit.* 4. (G) Omnis Religio, quæ non est secundum Christum, falsa est. Colo. 2. (8.)
- H** *Rursus impius Gryneus ex suo dato, qui addit multa ad textum scripture.* 5. Ideò scripturas sanctas, & Diuinitus inspiratas, ac (H) proindè Canonicas scrutari nos oportet, quia illæ sunt quæ testificantur de Christo. Io. 3. (39.)
- I** 6. Omnes Prophetæ testantur remissionem peccatorum accepturum quemuis qui crediderit in Christum. Acto. 10. (43.)
- I** *Ethic iterum impius, cum textū corrūpit turpiter.* 7. (I) Quæ Apostoli & Euangelistæ scripserunt eò spectant, vt credamus Iesum esse Christum filium Dei: & vt credentes vitam habeamus per nomen eius. Io. 20. (31.)
- K** *Quinta impietas Grynei, quod TO TA legit, cū esset O MNIS: secutus Bezam.* 8. Sacræ literæ possunt sapientem reddere in salute, per fidem quæ est in Christo Iesu. (K) Tota scriptura diuinitus inspirata est utilis ad doctrinam, ad redargutionem, ad correctionem, ad institutionem, quæ est in iustitia, vt perfectus sit homo Dei ad omne opus bonum perfectè instructus. 2. Thim. 3. (15. 16. 17.)
- L** *Faciat Syllogismos Gryneus, & ostēdat Maiorem ex 4. prioribus, & Mino 4. rem ex posterioribus axiomaticis, & Zinglium solum habeto: & Demonstrator esto: & Nugator non esto.*

VII. Απὸ δειξίς.

Certissimum est illud esse fidei mensuram, quod Vniuersa illa complectitur & tradit, quæ de Iesu illo qui est Christus, nobis ad salutem creditu sunt necessaria, vt

(L) priora axiomata ostendunt. Scripturæ autem Canonice, illa omnia continent & tradunt: possunt enim legentem sapientem facere, & ad omne opus bonum egregiè instructum reddere; vt (M) reli-

1. Pœnitementi, (Pœnitentiam agite) & credite Euangelio. Mar. 1. (16.)
2. Qui credit in filium, non iudicatur: qui autem non credit, iam iudicatus est, quia non credidit in nomine Vnigeniti filij Dei. Ioan. 3. (18.)
3. In Christo sunt omnes thesauri sapientia & scientia absconditi. Col. 2. (3.)
4. Cauete ne quis vos decipiat per philosophiam & inanem fallaciam, secundum traditionem hominum, secundum Elementa mundi, & non secundum Christum. Col. 2. (8.)
5. Scrutamini scripturas, quia vos putatis in ipsis vitam eternam habere, & illa sunt quae testimonium perhibent de Christo. Ioan. 5. (39.)
6. Christo omnes Prophetae testimonium perhibent, remissionem peccatorum accipere per nomen eius omnes, qui credunt in Christum. Act. 10. (43.)
7. Signa quae fecit Iesus, quaedam ideo scripta sunt, ut credatis, quia Iesus est Christus filius Dei: & ut credentes vitam habeatis in nomine eius. Ioan. 20. (31.)
8. Sacrae literae possunt te instruere ad salutem per fidem, quae est in Christo Iesu: Omnis (non solum tota, ut aduersarius peruertit) scriptura diuinitus inspirata utilis est ad docendum, ad arguendum, ad corrigendum, ad erudiendum in Iustitia, ut perfectus sit homo Dei, ad omne opus bonum instructus. 2. Tim. 3. (15. 16. 17.)

VII. ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ.

Certissimum est, illud esse fidei mensuram, quod Vniuersa illa complectitur & tradit, quae de Iesu illo qui est Christus, & eius fide, sacramentis & Ecclesiae rebus, nobis ad salutem creditu sunt necessaria: quod per se verum est, sed ex omnibus prioribus columnis datis, & κατασκευαίς; probari non potest.

Scripturae autem Canonicae illa omnia non continent & tradunt: ex nullo enim loco scripturae doceri potest: & quatuor postremae

M reliqua quatuor axiomata euidenter probant.

Id, ut dixim⁹,
probet Gry-
næus: & vi-
cerit.

VIII. Συμπέρασμα.

N
Certè (ὅτι)
oportuit: ni-
hil enim de
monstratum
fuit, nisi bacu-
lum stare in
angulo.

Manifestum igitur est fidei nostræ mensuram esse scripturam Canonicam, ὅπερ (N) ἔδει δεῖξαι: quod demonstrare oportuit.

IX. πορίσματα.

1. Ergo Pontificij tollunt fidem Electorum; quando negant eius mensuram esse scripturam Canonicam. Vt enim cum negatur μέτρον (mensura) tollitur & τὸ μετρητὸν (mensuratum): ita cum negatur quod scriptura Canonica omnia complectitur, quæ ad salutem credi par est, tollitur & fides.

2. Nos verò stabilimus fidem; quia agnoscimus eius veram mensuram, videlicet, scripturam sanctam, & mirificè lætamur, quando vnam & communem Electorū fidem, vnum Canonem habere animaduertimus, qui nobis cum Apostolis, & Apostolica Ecclesia communis est, cui sanè ea ignota fuerunt, quæ nunc Romana Ecclesia credenda putat propter suorum Paparum Conciliorumq; autoritatem.

X. ἐπίλογος.

De Sacramentis.

O
Nugatoriū.

DE Symbolica Theologia, in gratiam piæ Iuuentutis addimus hunc Syllogismum (O) Demonstratiuum.

1.
Maior.
Sed vnde est
certissimū?

Mensuram eorum, quæ de Sacramentis nos credere oportet, Canonica scriptura contineri, certissimum est.

An ex Apo-
statica De-
mōstratione?

Ista autem de saluandorum tum regeneratione, tum alimonia hæc tradit, Dominum nostrum Iesum Christum

strema axiomata contrarium probant, ut vides in sequenti explanatione post Theses.

VIII. Ἐμπόρασμα.

Manifestum igitur est, fidei nostrae mensuram non esse scripturam Canonicam vel scriptum verbum (ὁ περὶ οὗχ ἐστὶ εἶσα, ἀλλὰ δεῖκται ἡδὲ) quod non oportuit demonstrari, sed demonstratum est.

IX. πορίσματα.

1. Ergo Heretici tollunt fidem Catholicae Ecclesiae, quando ponunt eius totam mensuram esse scripturam Canonicam. Ut enim quum negatur μέτρον, (mensura) tollitur & (τὸ μετρουμένον) mensuratum: ita cum negatur, quod scriptura Canonica & traditiones Apostolica simul ea omnia complectantur, quae ad salutem credi par est, tollitur & fides Catholicae Ecclesiae.

2. Nos verò stabilimus fidem, quia agnoscimus veram mensuram, videlicet verbum Dei tum scriptum, tum traditum; & mirificè letamur, quando unam & communem omnium post Apostolos Ecclesiarum fidem, eundem Canonem habere animadvertimus; qui nobis cum Apostolis & Apostolica Catholica omnium temporum & locorum Ecclesia communis est: Cui sanè ignota fuerunt ea, quae nunc Heretica Ecclesia credenda putat, propter suorum, Lutheri, Caluiniq; autoritatem.

X. Contrarium ἐπίταγμα imponendum dorso

GRYN AE I.

Contra blasphemam Theologiam Hereticorum in gratiam pia Iuuentutis addimus hunc syllogismū Demonstratiuum.

Mensuram eorum, quae de Sacramentis & alijs nos credere oportet, non scripturis tantum, sed etiam traditione Ecclesiae contineri, certissimum est. Maior.

Scriptura verò de nomine vel numero Sacramentorum explicatè nihil docet; Imò ne quidem de voce Sacramenti quicquam: Minor.

C

Tamen

2. *Minor.* *Ignotus certe esset h. lo-
gismus nisi ar-
tífex Maiorē & Minorem & Conclusionem tanquam puer pro pueris a scripssisset.*
stum tam Sacramentorum quàm Euangelij Liturgiæ, spi-
ritualiter & efficialiter adesse & præesse, vt seipsum no-
bis communicet. Math. 28. 2. Cor 5. (7.) Ephes. 3. (17.) &c.
Hic nos multas interpositas nugas prætermisimus.

3. *Conclusio.*
Concludimus igitur de utroque Sacramento, nihil
aliud esse nobis statuendum; quàm quod docet Euange-
lium, cuius illa duo sigilla sunt.

FINIS THESIUM
Grynæi.

Tamen Ecclesia ex scriptura & traditione Apostolica septem tradidit Sacramenta: Et praesertim scriptura docet, Caluini de Cæna & Baptismo sententiam esse damnatam & impiam. Math. 22. (26. 20.) & Marc. 14. (22.) & 16. 16. & Luc. 22. 19. 20. & Ioan. 3. (5.) & 1. Corinth. 10. & 11. per totum, & praeterea omnibus locis, quæ in Grynei thesibus sunt.

Concludimus igitur de Sacramentis, septem esse, & in Cæna Conclusio. atque Baptismo grauissimè errare tum ceteros Hæreticos, tum praesertim & blasphemè Caluinistas.

CONCLUSIO GENERALIS.

M*ensuram Theologica & Dialectica Scientia Grynei in ista disputatione contineri certissimum est.*

Sed ista ostendit nec Theologum, nec Dialecticum esse Grynaeum, tantum Negatorem esse.

Concludimus igitur de Gryneo nihil aliud statuendum esse, quàm quod illa mensura docet, cuius hæc demonstratio tanquam sigillum est.

FINIS CATHOLICARVM

Thesium.

C 2 EX.